

Casus afzet TGG uit de Westdijk Bunschoten-Spakenburg

Wat is er aan de hand?

In de dijkverbetering van de Westdijk (2,1 km) is in 2016 ca. 74.000 m³ (127.500 ton) TGG toegepast in de binnendijkse steunberm. De TGG heeft mede t.g.v. de grote zetting in bodem (veenlaag) een nieuwe grondwaterverontreiniging ([ze metalen boven interventiewaarden](#)) en [oppervlaktewater verontreiniging](#) veroorzaakt en bevoegd gezag Wbb eist dat de verontreiniging wordt verwijderd. Het bevoegd gezag heeft daartoe een LOD opgelegd aan het Waterschap Vallei en Veluwe (WSVV). De uitvoering van de sanering moet op 1 november 2020 gereed zijn.

Het AB van WSVV heeft reeds in juli 2018 een voorgenomen besluit genomen over de voorkeursvariant (VKA) dat alle TGG verwijderd moet worden en vervangen door 'schoon' ophoogmateriaal. De kosten van deze maatregel worden geraamd tussen de € [redacted]. Ongeveer de helft van dit bedrag is geraamd voor de afzet van de vrijkomende TGG.

Het AB van het WSVV wil in november 2019 een definitief besluit nemen over het voorkeursalternatief. Daaraan voorafgaand moet het HWBP een goedkeurend besluit nemen.

Herkomst en kwaliteit TGG

De TGG die is toegepast in de Westdijk is geproduceerd door ATM (Moerdijk). Er zijn sinds 2017 vele onderzoeken naar de kwaliteit van de TGG uitgevoerd in opdracht van het WSVV. Het laatste onderzoek betreft 65 in-situ partijkeuringen van 2.000 ton per keuring. Dit ter voorbereiding van een aanvraag voor een niet-reinigbaarheidsverklaring. Het eindoordeel van dit onderzoek is dat 64 van de 65 gekeurde partijen als niet-toepasbaar zijn beoordeeld in een GBT. [Alle 65 partijen voldoen niet aan de richtlijn van ILT/DCMR](#). In deze partijen is ook aanzienlijk meer dan 20% bodemvreemd materiaal aangetroffen ([steenslag, puin, slakken en asfaltdeeltjes](#)).

In de TGG zijn [te](#) hoge concentraties zouten (chloride, bromide en sulfaat), metalen (nikkel, chroom) en vluchtige verbindingen (o.a. benzeen) aangetroffen. Diverse stoffen logen uit [boven de toegestane emissiewaarden](#) (o.a. vanadium, antimoon, [chroom](#) en molybdeen). PFAS is ook aangetroffen maar daarbij wordt de tijdelijke norm (RIVM) niet overschreden. Gebromeerde brandvertragers (BDE) zijn gemeten boven de bepalingsgrens en deze partijen worden geclassificeerd als niet-toepasbaar.

Gemiddeld is er 46,5% bodemvreemd materiaal aangetroffen in de TGG. Het [gemeten-gemiddelde](#) percentage zit net onder de grens van 50% die Bodem+ hanteert. Partijen met meer dan 50% worden niet gekwalificeerd als grond. Voor dergelijke partijen worden geen niet-reinigbaarheidsverklaringen afgegeven. Dit is dus kante boord!

Juridisch proces

Vanwege de ontstane problemen met de TGG is het uitgevoerde werk niet opgeleverd door de ingebrekestelling van de aannemerscombinatie voor een deel van de contractuele verplichtingen. [Conform de BRL 9335 is de aannemer verantwoordelijk van berging tot eind van het werk](#). Dit betekent dat WSVV nu nog niet de handen vrij heeft om een nieuwe marktpartij te contracteren voor de uitvoering van de herstelwerkzaamheden conform het VKA van WSVV.

WSVV heeft een juridisch proces lopen met als doel de vervuiler de ontstane schade te laten betalen. Het is te verwachten dat de aannemerscombinatie die indertijd het werk heeft [uitgevoerd](#) de aansprakelijkheid voor (een deel van) de schade doorlegt naar de producent/leverancier van de TGG.

Het is aannemelijk dat het juridische proces nog een lange looptijd kent terwijl de uitkomst ongewis is en het maar de vraag is of de liquiditeit van de aangeklaagde aannemerscombinatie toereikend is om de schade te kunnen vergoeden.

Onderzochte bestemmingen vrijkomende TGG

Door WSVV zijn verschillende scenario's onderzocht voor afzet van de vrijkomende TGG. Indien door Bodem+ een niet-reinigbaarheidsverklaring wordt afgegeven kan de TGG bij een private stortplaats worden aangeboden. Hiervoor zijn concrete locaties verkend. [Het is echter nu nog onbekend of de vrijkomende TGG voldoet aan de criteria voor een niet-reinigbaarheidsverklaring](#).

De kosten voor de bestemming van de 127.500 ton vrijkomende TGG zijn door WSVV geraamd tussen € [redacted] M en € [redacted] M. Daarbij is uitgegaan van storttarief van ca. € [redacted]/ton exclusief afvalstoffenbelasting. En in de scenario's is gerekend met wel/niet tijdelijke opslag en wel/niet van het deels reinigen van de TGG.

Commented [1]: Dit begrijp ik niet geheel? Werk is in principe nog steeds van de aannemer

Commented [2]: Is niet aanvaard dus in principe nog steeds niet uitgevoerd.

Commented [3]: Risico van een niet-reinigbaarheidsverklaring is dat ook optie Duitsland onder IBC afvalt? Afval over de grens?

In het kader van de marktbenadering voor de uitvoering van het VKA wil het WSVV de afzet van de vrijkomende TGG in concurrentie uit te vragen bij afvalverwerkers. Daarbij wordt de afzet van de TGG contractueel losgeknipt van de uitvoering van het herstelwerk. Het is nog onduidelijkheid in hoeverre de afvalverwerkers de vrijkomende TGG ook echt kunnen accepteren i.v.m. de aanwezigheid van niet-genormeerde stoffen die de TGG bevat. De bestemming van de vrijkomende TGG is momenteel een onbeheerst top risico en elk van de mogelijke scenario's kenmerkt zich door uiteenlopende onzekerheden. Het storten van gebromeerde brandvertragers is formeel niet vergund bij storplaatsbeheerders. Dus in hoverere storten mogelijk is is eveneens onbekend.

Kan ATM de TGG niet terugnemen?

Als beheersmaatregel voor de bestemming van de TGG is ter overweging om ATM te verzoeken het materiaal terug te nemen. Hierover is bij aanvang van de juridische procedure door WSVV ook al een gesprek gevoerd, echter ATM heeft toen afgezien van terugname.

Er is geen discussie mogelijk over de kwaliteit van de verwerkte TGG. De uitgevoerde partijkeuringen geven een duidelijke conclusie. De keuringsmethode en de grootte van de partijkeuringen staan niet ter discussie want deze zijn identiek aan de controlekeuringen van de 'nieuwe oude' voorraad TGG die op verzoek van ILT en DCMR op de bedrijfslocatie van ATM zijn uitgevoerd.

Commented [4]: Nieuwe ,de oude is niet herkeurd.

Voordelen terugname TGG door ATM

- Er is op voorhand een afnemer voor de hele partij TGG. Dit bespaart het WSVV een lastige inkoopprocedure met de daarmee samenhangende onzekerheden.
- ATM kan met de terugname van de TGG een positief signaal afgeven naar de maatschappij en potentiële initiatiefnemers van werken dat zij hun verantwoordelijkheid nemen betreffende de toegepaste gediskwalificeerde partijen TGG. Dit kan bijdragen aan de imagoverbetering van ATM.
- Misschien is overeen te komen dat indien ATM de terugname van de TGG voor zijn rekening neemt en de aannemerscombinatie aan WSVV een schadevergoeding betaalt ter grootte van de levering van 75.000 m³ zand die nodig is voor de uitvoering de herstelwerkzaamheden (VKA).
- Na het overeenkomen van de voorgaande afspraken kan het WSVV alsnog het werk aanvaarden en daarmee de weg vrijmaken voor de start van de inkoopprocedure voor de uitvoering van de herstelwerkzaamheden conform het VKA.
- Een grote kostenbesparing voor het HWBP en WSVV als het gaat om de uitvoering van de herstelwerkzaamheden via het VKA.
- Een belangrijke beheersmaatregel voor het eerder genoemde top risico voor de kostenraming en voor de planning.

Risico's

- Het sluiten van een deal met ATM en de aannemerscombinatie kan de positie van WSVV verzwakken als het gaat om de juridische procedure in verband met de aansprakelijkstelling van de partijen. Maar dit is ter beoordeling van de juridische adviseurs die WSVV ondersteunen.
- ATM mag de partij TGG niet terugnemen vanwege de aanwezigheid van niet-genormeerde stoffen die niet reinigbaar zijn. Zo zijn de gebromeerde brandvertragers alleen te verwijderen bij zeer hoge temperaturen.

21 oktober 2019